

Lektionsinformation Rafiki 4, 2014

Vänskap – att vara en bra kompis

Vårt syfte med Rafiki nr4 är att eleverna ska fundera på hur en riktig kompis är och hur de kan vara bra kompisar för andra. Att veta hur man kan agera själv när man ser kränkande behandling.

Eleverna ska känna till Barnkonventionen Artikel 2. Den handlar om att barn har samma rättigheter och lika värde. Inget barn får diskrimineras vilket betyder att inget barn får behandlas sämre än något annat.

Vår tanke är också att genom att jämföra barn i andra länder ska eleven upptäcka att det finns många likheter.

Temat är vänskap. Eleverna möter ett par killar i Estland som beskriver sin relation. En artikel om en tjej som vet vad det innebär att bli utfrys. Dessutom ett uppslag med korta intervjuer om vänskap med barn från flera länder. Här kan eleverna jämföra sig med vad andra tänker och upptäcka att människor är väldigt lika. Och eftersom huvudartikeln kom från Estland så finns också en intervju med en stork!

Till de olika artiklarna finns diskussionsfrågor som syftar till att bli medveten om hur man själv kan handla för att andra ska bli inkluderade.

Koppling till läroplanen:

2.1 Normer och värden:

Skolans mål är att varje elev

- kan göra och uttrycka medvetna etiska ställningstaganden grundade på kunskaper om mänskliga rättigheter och grundläggande demokratiska värderingar samt personliga erfarenheter,
- respekterar andra människors egenvärde,
- tar avstånd från att människor utsätts för förtryck och kränkande behandling, samt medverkar till att hjälpa andra människor,

Ämnesområdet berör delar av det centrala innehållet i samhällskunskap.

Samhällskunskap

Centralt innehåll år 4-6

De mänskliga rättigheterna, deras innebörd och betydelse, inklusive barns rättigheter i enlighet med barnkonventionen.

Rafiki är ett utbildningsprojekt från Erikshjälpen och Individuell Människohjäl, IM

Lektionsidé:

1) **S 1-2:** Läs om Marten och Andrei. Som ett sammandrag kan eleverna lista några saker som de känner igen från sin egen vardag. Bilden från klassrummet – det finns många likheter.

Arbeta med "Fundera på"-frågorna på sidan 2. Det är en viss skillnad mellan att vara vänlig mot alla och att vara kompis med alla.

2) **Sidan 3.** Att vara en bra vän. Hur blir man det? Hur kan man leva upp till detta? Vad är lätt och vad är svårt? Kan man ha många vänner utan att man pratar illa om den som inte är med. Hur kan man lita på varandra. Är det viktigt?

Vad står i barnkonventionen om diskriminering. (art 2)

Solen längst ned på sidan är gjord av några elever. Skulle ni vilja lägga till eller ta bort något?

Några tankar som du kan koppla in i samtalet om att vara en god vän:

De flesta undersökningar visar att göra något för någon annan eller sjunga i kör är bland de viktigaste sakerna som får någon att må bra. Det är viktigt att betyda något för andra.

Prata om ordet förlåt och varför det är så viktigt. Både att säga förlåt men också att kunna förlåta. Koppla det senare till berättelsen om Gabriella.

Hur ser eleven på sig själv? Självkänsla är hur jag värderar mig själv.

Självförtroende bygger på vad jag tror att jag klarar av. Och hur kan skolan bidra till att eleverna blir trygga i sig själva och inte behöver prata illa om någon för att själv bli bekräftad.

En person med god självbild har sitt värde i den hon är och inte i det hon gör.

3) Gör **fyrhörnsövningen** som finns längre ned. Fånga upp elevernas konkreta förslag om hur de skulle göra. Det är en bra ingång till att **läsa s 4-5**. Sedan kan ni återkoppla till det när ni tittar på frågorna på sidan 5. Det kanske är de viktigaste i den här lektionen?

Att notera när ni läser om Gabriella: Hon tog tag i att vara utfrysad själv! Ska det vara så?

Skolans, föräldrarnas och klasskamraters roll? Killarna i klassen?

4) Eleverna kan läsa sidan 6-7. Är det så att barn från andra länder tänker väldigt annorlunda om vänskap? Vem tänker ungefär som du? Och vem tycker helt annorlunda? Gör svenska barn som de här barnen?

Om ni vill svara på samma frågor:

Vad gör du för att vara vänlig mot andra barn?

Vad gör de vuxna för att alla barn ska må bra?

Känner du dig otrygg någon gång?

Hur är en bra vän?

Kompletterande aktiviteter:

Samtala om:

Vad kan du göra för någon annan i din omgivning?

Vad är det som gör att du mår bra?

Vad gillar du hos dig själv?

Vilka personligheter gillar du att se hos andra?

Vad påverkar din självbild?

Skriv berättelser-Förslag på rubriker

- *Dagen jag inte fanns*
- *En hjälpande hand*
- *Någon såg mig*
- *Förändring*
- *Den bästa dagen i mitt liv*

Skriv dikter om.....

- *Vackra ord*
- *Vänliga ord*
- *Förlåtande ord*
- *Uppmuntrande ord*

4 hörnsövning

Om du inte är van så googla lite på hur man gör. Annars – kör på och kom ihåg att det inte finns några rätta svar men att alla svar kan öppna upp för ett samtal!

Den viktigaste egenskapen för en kompis

Lojal, sviker inte

Glad och rolig

Låter alla få vara med

Eget förslag

Du ser att någon är ensam i klassen. Vad gör du?

Går till en vuxen

Låtsas att du inte ser

Försöker bli vän med den personen

Eget förslag

En kompis pratar illa om en annan elev i din klass. Vad gör du?

Du håller med

Du säger emot

Du blir tyst

Eget förslag

Det har varit bråk på rasten? Vad gör du?

Går till en vuxen

Försöker reda ut det

Lägger dig i och blir inblandad

Eget förslag

Länktips:

Här kommer några blandade länkar. Främst för att du ska kunna fördjupa dig. Du får bedöma själv vad som är relevant för dina elever.

Barnkonventionen - hela konventionstexten:

www.barnombudsmannen.se/barnkonventionen/konventionstexten/

Se hur utbildning påverkas av olika indikatorer i ett land: <http://www.education-inequalities.org/>

Fakta om olika länder: <http://www.globalis.se/>

Jämför länder på områden som utbildning eller personlig frihet: <http://www.prosperity.com>

<http://www.gapminder.org/>

Om rättigheter:

www.barnombudsmannen.se

www.rattighetsfokus.se/

www.unhchr.ch/ (Committee on the Rights of the Child)